

У К Р А І Н А
О Д Е С Ь К А О Б Л А С Н А Р А Д А

П Р О Є К Т Р І Ш Е Н Н Я

Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Президента України, Кабінету Міністрів України, Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці, Національної служби здоров'я України щодо необхідності забезпечення психічного здоров'я нації

Відповідно до статті 40 Конституції України, частини другої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Регламенту Одеської обласної ради VIII скликання, враховуючи надзвичайну важливість забезпечення права громадян на гідне медичне забезпечення, створення ефективної системи охорони здоров'я, зокрема психічного здоров'я, розвитку профілактики психічних розладів та популяризації здорового способу життя обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Схвалити текст звернення депутатів Одеської обласної ради до Президента України, Кабінету Міністрів України, Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці, Національної служби здоров'я України щодо необхідності забезпечення психічного здоров'я нації (додається).

2. Надіслати згадане звернення до Президента України, Кабінету Міністрів України, Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці, Національної служби здоров'я України.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань охорони здоров'я та соціальної політики.

*Проект рішення підготовлено та внесено
депутатами Одеської обласної ради VIII скликання
Фабрикант С.С., Коваленко Л.В., Діденком Г.В.,
Гриневецьким С.Р.*

Додаток
до рішення обласної ради
від _____ 2021 року
№ _____ -VIII

ЗВЕРНЕННЯ

депутатів Одеської обласної ради до Президента України, Кабінету Міністрів України, Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці, Національної служби здоров'я України щодо необхідності забезпечення психічного здоров'я нації

Ми, депутати Одеської обласної ради, представляючи спільні інтереси територіальних громад області, цілком підтримуємо занепокоєння місцевих громад і громадськості можливими катастрофічними наслідками недостатнього фінансування системи охорони здоров'я в частині лікування та утримання психічно хворих людей.

Це питання стало особливо актуальним у зв'язку з пандемією, спричиненою коронавірусною хворобою COVID-19 та військовим конфліктом, який триває у країні з 2014 року. У всьому світі зараз зростає розуміння того, наскільки важливе психічне здоров'я нації для суспільства загалом. Пацієнти з психічними розладами повинні не лише отримувати сучасну медичну допомогу в повному обсязі, а й бути соціально адаптованими.

Станом на 01 січня 2021 року на обліку у спеціалізованих психоневрологічних закладах охорони здоров'я Одеської області перебували 65839 жителів з розладами психіки та поведінки, в тому числі 40109 осіб - внаслідок розладів, пов'язаних із вживанням алкоголю та наркотиків.

За даними результатів дослідження кожна третя особа, яка одужала від коронавірусної хвороби COVID-19, впродовж наступних шести місяців має психічні розлади. Наприклад, під час аналізу звернень за 2019 та 2020 роки дослідження показали, що звернень з діагнозом «Змішаний тривожно-депресивний розлад» у 2020 році на 15 % більше, ніж у попередньому.

Цей аналіз дає змогу стверджувати, що у період карантинних заходів психічний стан населення погіршився. Тривога, депресія, панічні розлади збільшились. Визначено, що вимушена ізоляція та інші карантинні обмеження, викликані пандемією коронавірусу, спричиняють певні трансформації психологічного здоров'я у сфері соціальної взаємодії, особистість вимушена адаптуватися до нових вимог і функціонувати відповідно до них, що потребує певних психологічних ресурсів і професійної допомоги.

Окремим питанням постає визначений перелік медикаментів, доступних у психіатричних лікарнях, який є застарілим. Давно відкинуті у світовій практиці препарати першого покоління (галоперідол та ін.), згубні за своїми побічними властивостями, проте дешеві. Застосування їх у первинних пацієнтів з ознаками психічного захворювання призводить до «хронізації» захворювання та унеможливорює їх повернення до суспільного життя.

Однак, виділених у межах пакетів НСЗУ у 2021 році коштів на лікування пацієнтів із психічними захворюваннями вкрай недостатньо. На сьогодні у світі з'явилося багато ефективних медичних препаратів — нейролептиків другого покоління. Але вартість комплексного лікування протягом місяця сучасними ліками сягає інколи від 4 до 14 тисяч гривень щомісяця. Крім того, фахівці-психіатри відзначають, що підхід до формування пакета послуг повинен бути не фіксованим, а диференційованим і залежати від тяжкості та особливостей захворювання.

Водночас відповідно до Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування», з 01 квітня 2020 року в Україні діє другий етап реформи охорони здоров'я, згідно з яким фінансування установ охорони здоров'я взяла на себе Національна служба здоров'я України (НСЗУ), а стабілізація пацієнтів з психічними захворюваннями в посткризовий період виводиться за межі медичної сфери і позбавляється фінансування. Лікування осіб, які страждають на психічні розлади, в умовах стаціонару можливе лише в гострий період та у термін, передбачений стандартами медичної допомоги.

На 01 липня 2021 року понад 500 осіб із психічними розладами продовжують перебувати в закладах з надання психіатричної допомоги Одеської області. Допомога особам, які страждають на психічні розлади та довготривало перебували в закладах з надання психіатричної допомоги, фінансувалися з Державного бюджету України до 01 квітня 2021 року. Без наявності фінансового ресурсу зазначені заклади сьогодні вимушені виписувати таких осіб додому під нагляд сімейного лікаря. Повернення таких хворих у громади може призвести до страждань цих осіб, їх родин та мешканців громади, оскільки зазначені громадяни потребують постійного стороннього догляду та не адаптовані до інших умов проживання.

Водночас слід зауважити, що система соціального захисту області не готова забезпечити надання соціальних послуг стаціонарного догляду всім, хто цього потребує. А в громадах система надання послуг зазначеним особам ще не побудована.

Беручи до уваги, що психічне здоров'я є основою добробуту людини й ефективного функціонування усієї спільноти, з урахуванням викладеного, ми, депутати Одеської обласної ради, звертаємося до Президента України, Кабінету Міністрів України, Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці, Національної служби здоров'я України з проханням:

- з метою запобігання «хронізації» психічних захворювань впровадити розроблені психіатричною спільнотою України нові протоколи лікування, які відповідають сучасним світовим стандартам;

- з метою забезпечення доступності допомоги українцям із психічними розладами забезпечити фінансування з державного бюджету довготривалого лікування хворих із хронічним перебігом психічного захворювання, які перебувають у спеціалізованих лікарнях на перехідний період.